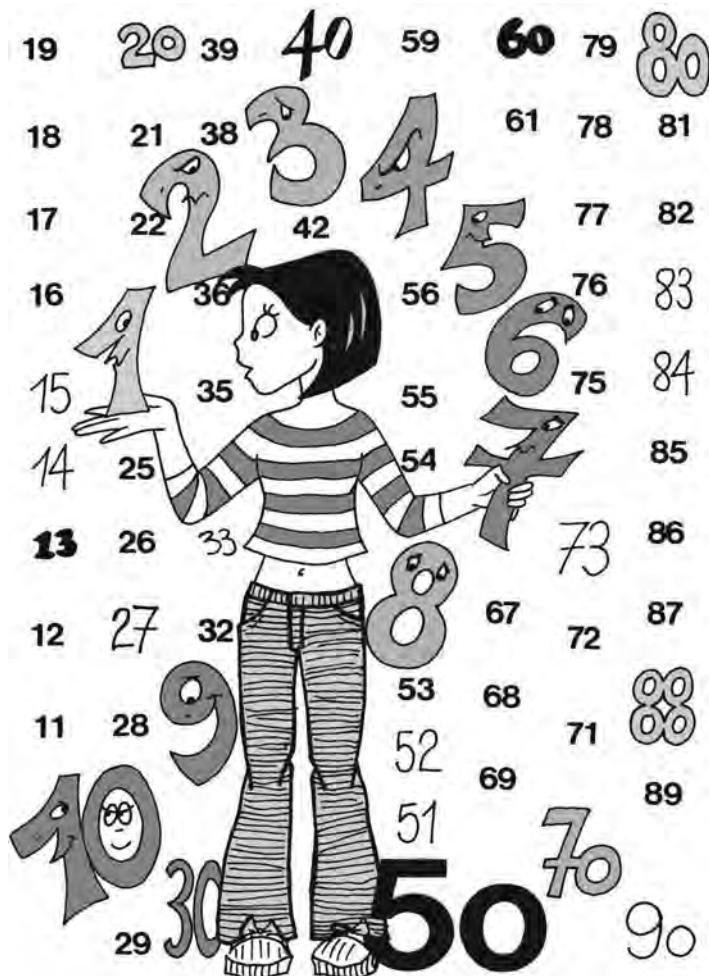

1.

Prirodni brojevi

1.1. Prirodni brojevi

- 1.1. Napiši prvih deset prirodnih brojeva (brojevi prve desetice).
- 1.2. Napiši prirodne brojeve:
  - 1) treće desetice;
  - 2) pete desetice;
  - 3) sedme desetice;
  - 4) devete desetice.
- 1.3. Napiši skup svih parnih prirodnih brojeva manjih od 50.
- 1.4. Napiši skup svih neparnih prirodnih brojeva većih od 50, a manjih od 100.
- 1.5. Napiši sve:
  - 1) dvoznamenkaste;
  - 2) troznamenkaste;
  - 3) četveroznamenkasteprirodne brojeve čije su znamenke jednakе.
- 1.6. Napiši najmanji šesteroznamenkasti prirodni broj sa šest različitih znamenaka.
- 1.7. Napiši najveći šesteroznamenkasti prirodni broj sa šest različitih znamenaka.
- 1.8. Napiši najveći i najmanji prirodni broj s pet jednakih znamenaka.
- 1.9. Napiši najmanji i najveći prirodni broj s pet različitih znamenaka.
- 1.10. Koliko se puta znamenka 9 upotrijebi kod pisanja prirodnih brojeva od 1 do 100?
- 1.11. Poredaj prema veličini, od najmanjeg do najvećeg, prirodne brojeve:
1 000 500, 1 005 000, 1 000 005, 1 500 000, 1 000 050, 1 050 000.
- 1.12. Broj stanovnika u gradovima županije Splitsko-dalmatinske: Hvar 4 002, Imotski 10 708, Kaštela 29 168, Makarska 13 718, Omiš 15 630, Sinj 25 985, Solin 15 410, Split 200 459, Trogir 13 124 i Vis 2 106.
Poredaj imena gradova prema broju stanovnika, od najvećeg do najmanjeg broja.
- 1.13. Površina 10 najvećih otoka u Republici Hrvatskoj: Krk 406 km^2 , Brač 395 km^2 , Rab 91 km^2 , Dugi Otok 114 km^2 , Cres 406 km^2 , Vis 90 km^2 , Mljet 100 km^2 , Korčula 276 km^2 , Hvar 300 km^2 , Pag 285 km^2 .
Poredaj imena otoka prema površini, od najmanje do najveće.
- 1.14. Napiši par prirodnih brojeva u kojemu je prvi član para najmanji, a drugi član para najveći:
  - 1) jednoznamenkasti broj;
  - 2) dvoznamenkasti broj;
  - 3) troznamenkasti broj;
  - 4) četveroznamenkasti broj;
  - 5) petroznamenkasti broj;
  - 6) šesteroznamenkasti broj;
  - 7) sedmeroznamenkasti broj;
  - 8) osmeroznamenkasti broj.

- 1.15. Napiši riječima prirodni broj koji naznačuje geografski podatak:
- 1) srednja udaljenost Mjeseca od Zemlje iznosi 384 000 km;
  - 2) srednja udaljenost Zemlje od Sunca iznosi 149 600 000 km;
  - 3) površina kopna na Zemljiji je 149 600 000 km²;
  - 4) površina mora na Zemljiji je 361 000 000 km²;
  - 5) površina Tihog oceana iznosi 74 920 000 km².
- 1.16. Napiši znamenkama prirodni broj:
- 1) dvadeset tisuća šest;   2) trideset tisuća devetnaest;
  - 3) petsto pedeset pet tisuća jedan;   4) devetsto tri tisuće dvanaest;
  - 5) dva milijuna tri;
  - 6) četiri milijuna sedam tisuća šesnaest;
  - 7) trideset četiri milijuna pet tisuća dva;
  - 8) pet milijardi milijun četiristo pet.
- 1.17. Napiši riječima prirodni broj:
- 1) 93 506;   2) 723 019;   3) 800 010;   4) 3 456 135;
  - 5) 52 016 001;   6) 113 000 108;   7) 1 023 416;   8) 22 092 035.
- 1.18. Ako je $10 \cdot 10 = 10^2$ i $10 \cdot 10 \cdot 10 = 10^3$, čemu je jednako:
- 1) $10 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10$;   2) $10 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10$;
  - 3) 10^6 ;   4) 10^9 ?
- 1.19. Broj 436 pisan je u različitim oblicima naznačenih zbrojeva:
 $436 = 400 + 30 + 6 = 4 \cdot 100 + 3 \cdot 10 + 6 = 4 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10 + 6$.
- Napiši na sličan način broj:
- 1) 578;   2) 1 453;   3) 26 792;
  - 4) 503 900;   5) 1 420 356;   6) 23 527 893.
- 1.20. Zadan je broj 68 524. Koji je najmanji prirodni broj koji se može napisati znamenkama zadanoog broja?
- 1.21. Napiši najmanji i najveći prirodni broj znamenkama:
- 1) 4, 6 i 1;   2) 4, 7, 9 i 0;   3) 1, 2, 9, 5, i 3.
- 1.22. Koje sve dvoznamenkaste prirodne brojeve možeš napisati koristeći znamenke:
- 1) 1, 2 i 3;   2) 4, 7 i 9;   3) 0, 3, 7 i 9?
- 1.23. Koje sve jednoznamenkaste, dvoznamenkaste i troznamenkaste prirodne brojeve možeš napisati koristeći znamenke 2, 5 i 8?
- 1.24. Koji je deseti član niza prirodnih brojeva prema propisu:
- 1) 2, 4, 6, ...;   2) 1, 3, 5, ...;
  - 3) 8, 11, 14, ...;   4) 5, 9, 13, ...;
  - 5) 5, 10, 15, ...;   6) 1, 7, 13, ... ?

1.2. Uspoređivanje prirodnih brojeva

- 1.27. Napiši sljedeće prirodne brojeve: najveći jednoznamenkasti, dvoznamenkasti, troznamenkasti i četveroznamenkasti prirodan broj.

1.28. Napiši sljedeće prirodne brojeve: najmanji jednoznamenkasti, dvoznamenkasti, troznamenkasti i četveroznamenkasti prirodan broj.

1.29. Prepiši zadatak tako da umjesto $\square$ staviš odgovarajući znak uspoređivanja:
1) $7 \square 11$;   2) $15 \square 7$;
3) $128 \square 76 + 50$;   4) $37 + 42 \square 40 + 38$;
5) $13 + 40 + 18 \square 31 + 16 + 24$; 6) $1 + 3 + 5 \square 2 + 4 + 6$.

1.30. Za koje prirodne brojeve n vrijedi:
1) $6 < n < 12$; 2) $11 < n < 20$; 3) $21 < n < 31$; 4) $33 < n < 43$?

1.31. Napiši sve parne brojeve p za koje vrijedi:
1) $2 < p < 20$; 2) $2 \leq p < 20$; 3) $2 < p \leq 20$; 4) $2 \leq p \leq 20$.

1.32. Napiši sve neparne brojeve n za koje vrijedi:
1) $3 < n < 21$; 2) $3 < n \leq 21$; 3) $3 \leq n \leq 21$; 4) $3 \leq n < 21$.

1.33. Napiši najmanji i najveći broj za koji vrijedi $x + 145 \leq 5463$.

1.34. Za koje sve prirodne brojeve x vrijedi:
1) $16 > x + 7$;   2) $x - 2 < 10$;   3) $x + 5 < 12$;
4) $18 \geq x + 5$;   5) $x + 1 < 9$;   6) $26 > x + 16$?

1.35. Koliko ima prirodnih brojeva za koje vrijedi $37 < 17 + x$ i koji je od njih najmanji?

1.36. Poredaj, od manjeg ka većem, dvoznamenkaste brojeve koji se mogu napisati koristeći znamenke 4, 7 i 9.

1.37. Poredaj, od manjeg ka većem, troznamenkaste brojeve koji se mogu napisati koristeći znamenke 4, 7 i 9.

1.3. Prirodni brojevi i točke pravca

- 1.51. Što mora sadržavati pravac da na njemu možeš odrediti točke koje su pridružene prirodnim brojevima?

Za rješavanje sljedećih šest zadataka koristi pravac p na kojem je istaknuta dužina duljine 1 cm, s rubnim točkama O i E kojima su pridruženi brojevi 0 i 1. Takav ćeš pravac koristiti kod određivanja točaka kojima su pridruženi prirodni brojevi.

- 1.52. Odredi točke pravca p pridružene prirodnim brojevima 3, 7, 10, 12 i 15.
- 1.53. Odredi točke pravca p pridružene prirodnim brojevima p za koje vrijedi $2 < p < 17$.
- 1.54. Odredi točke pravca p pridružene naparnim brojevima n za koje vrijedi $3 < n < 18$.
- 1.55. Na pravcu p odredi točku T čija je udaljenost od početne točke O osam puta veća od udaljenosti točke E od početne točke O .
- 1.56. Na pravcu p odredi točku T_1 čija je udaljenost od početne točke O osam puta manja od udaljenosti točke T od početne točke O iz prethodnog zadatka.
- 1.57. Na pravcu p istakni točku A koja je pridružena broju 8, točku B pridruženu neposrednom prethodniku broja 5 i točku C pridruženu neposrednom sljedbeniku broja 12.
- 1.58. Nacrtaj pravac p i na njemu prema volji odabranu dužinu $\overline{OE}$ čijim su rubnim točkama pridruženi brojevi 0 i prema volji odabran prirodni broj tako da na pravcu najjednostavnije možeš odrediti točke pridružene brojevima:
- 1) 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35;
  - 2) 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70;
  - 3) 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700;
  - 4) 200, 400, 600, 800, 1 000, 1 200, 1 400.
- 1.59. Precrtaj u bilježnicu pravac p sa slike, s istaknutom točkom T kojoj je pridružen broj 8.

Dopuni sliku dužinom $\overline{OE}$ duljine 1 cm uz pomoć koje je točki T pridružen broj 8.

1.4. Zbrajanje prirodnih brojeva

1.60. Izračunaj:

1)

$$\begin{array}{r} 9\,362 \\ + 2\,341 \\ \hline \end{array}$$

2)

$$\begin{array}{r} 16\,085 \\ + 78\,392 \\ \hline \end{array}$$

3)

$$\begin{array}{r} 746\,418 \\ + 67\,057 \\ \hline \end{array}$$

4)

$$\begin{array}{r} 1\,008\,236 \\ + 6\,827\,185 \\ \hline \end{array}$$

5)

$$\begin{array}{r} 9\,045 \\ 1\,589 \\ + 138 \\ \hline \end{array}$$

6)

$$\begin{array}{r} 40\,632 \\ 85\,461 \\ + 9\,438 \\ \hline \end{array}$$

7)

$$\begin{array}{r} 204\,596 \\ 1\,326\,824 \\ 936\,249 \\ + 70\,426 \\ \hline \end{array}$$

8)

$$\begin{array}{r} 1\,428\,094 \\ 892\,193 \\ 530\,754 \\ + 982\,183 \\ \hline \end{array}$$

9)

$$\begin{array}{r} 4\,392 \\ 834 \\ 13\,879 \\ + 138 \\ \hline \end{array}$$

10)

$$\begin{array}{r} 325\,810 \\ 97\,958 \\ 38\,014 \\ + 957 \\ \hline \end{array}$$

11)

$$\begin{array}{r} 2\,576\,896 \\ 492\,368 \\ 9\,726 \\ + 49\,569 \\ \hline \end{array}$$

1.61. Izračunaj:

1) $58 + 208 + 536$;

2) $1\,306 + 598$;

3) $836 + 92 + 1\,084$;

4) $1\,246 + 9\,038$;

5) $7\,392 + 408 + 13\,849$;

6) $19\,608 + 596 + 732$;

7) $9\,236 + 10\,894$;

8) $136 + 48 + 834$;

9) $13\,609 + 598 + 7\,032$;

10) $53\,006 + 41\,308 + 9\,126$.

1.62. Izračunaj:

1)

$$\begin{array}{r} 436 + 109 = \dots \\ 280 + 923 = \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

2)

$$\begin{array}{r} 50\,361 + 92\,064 = \dots \\ 9\,856 + 17\,839 = \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

3)

$$\begin{array}{r} 50\,364 + 9\,264 = \dots \\ 8\,392 + 10\,793 = \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

4)

$$\begin{array}{r} 1\,906 + 8\,304 + 368 = \dots \\ 5\,936 + 928 + 1\,380 = \dots \\ \hline \dots + \dots + \dots = \dots \end{array}$$

5)

$$\begin{array}{r} 246 + 924 + 2\,046 = \dots \\ 138 + 83 + 1\,936 = \dots \\ 96 + 196 + 651 = \dots \\ \hline \dots + \dots + \dots = \dots \end{array}$$

6)

$$\begin{array}{r} 5\,066 + 5\,261 + 806 = \dots \\ 938 + 824 + 138 = \dots \\ 1\,326 + 196 + 96 = \dots \\ 48 + 20\,064 + 204 = \dots \\ \hline \dots + \dots + \dots = \dots \end{array}$$

7)

$$\begin{array}{r} 38\,564 + 532\,448 + 5\,647 + 59\,849 = \dots \\ 9\,784 + 48\,536 + 72\,846 + 837 = \dots \\ 981\,548 + 87\,485 + 5\,987 + 199\,896 = \dots \\ 25\,751 + 9\,498 + 399 + 78\,947 = \dots \\ \hline \dots + \dots + \dots + \dots = \dots \end{array}$$

U zadacima 1.64. – 1.73. naznači, a zatim izračunaj:

- 1.63. Koji broj treba biti prvi pribrojnik da bi zbroj bio jednak drugom pribrojniku?
- 1.64. Koji je broj za 1 504 veći od broja 2 428?
- 1.65. Koji je broj za 98 604 veći od broja 103 462?
- 1.66. Koji je broj za 140 veći od zbroja brojeva 128 i 52?
- 1.67. Izračunaj zbroj svih jednoznamenkastih, dvoznamenkastih i troznamenkastih prirodnih brojeva koji se mogu napisati koristeći znamenke 2, 4 i 5.
- 1.68. Zbroju brojeva 164, 350 i 336 pribroji broj 496.
- 1.69. Broju 1 964 dodaj najveći troznamenkasti broj.
- 1.70. Broju 1 564 dodaj broj koji je za 230 veći od broja 2 460.
- 1.71. Broju 9 999 dodaj broj 5 555, a dobivenom zbroju dodaj broj 7 777.
- 1.72. Izračunaj zbroj brojeva 548 i 932 ako oba pribrojnika uvećaš za 50.
- 1.73. U Republici Hrvatskoj naseljeno je 66, a nenaseljeno 652 otoka. Izračunaj ukupan broj otoka u Republici Hrvatskoj.

- 1.74. Duljina morske obale u Republici Hrvatskoj je:

- a) kopneni dio 1 778 km;
b) otočni dio 4 012 km.

Izračunaj ukupnu duljinu morske obale u Republici Hrvatskoj.

- 1.75. Broj stanovnika u gradovima županije Splitsko-dalmatinske: Hvar 4 002, Imotski 10 708, Kaštela 29 168, Makarska 13 718, Omiš 15 690, Sinj 25 985, Solin 15 410, Split 200 452, Trogir 13 124 i Vis 2 106.

Izračunaj koliko stanovnika imaju zajedno gradovi županije Splitsko-dalmatinske.

- 1.76. Duljina granice Republike Hrvatske sa susjednim državama je: Slovenija 501 km, BiH 932 km, Srbija–Vojvodina 241 km, Crna Gora 25 km i Mađarska 329 km.

Izračunaj sveukupnu duljinu granice Republike Hrvatske sa susjednim državama.

- 1.77. Prekoceanski brod "Zagreb" dovezao je u riječku luku 3 046 590 kg robe, a brod "Lika" 1 986 405 kg. Koliko su oba broda dovezla robe?

- 1.78. Jedno gradilište ima površinu $9\frac{846}{m^2}$, a drugo je za $198\frac{m^2}{m^2}$ veće. Koliko m^2 imaju oba gradilišta?

- 1.79. U jednom gradu ima 24 049 učenika, a to je za 2 480 manje od broja učenica. Koliko ima učenica, a koliko ukupno đaka u tom gradu?

- 1.80. Poljoprivredna je zadruga imala urod od 24 450 kg pšenice, 4 325 kg raži, 2 606 kg ječma, 1 490 kg zobi i 10 306 kg kukuruza. Koliki je ukupni urod žita poljoprivredne zadruge?

- 1.81. Automobil je u prvom satu prešao 94 km, u drugom 8 km više, a u trećem je prešao kao i u prvom. Koliko je ukupno prešao za ta tri sata?

- 1.82. U skladište je dopremljeno prvog dana 5 246 kg robe, a svaki sljedeći dan za 835 kg više nego prethodni dan. Koliko je ukupno stiglo robe za pet dana?

- 1.83. Prepiši zadatak tako da umjesto * staviš odgovarajuće znamenke:

1)

$$\begin{array}{r} 7*6 \\ + \quad *9* \\ \hline 1\ 034 \end{array}$$

2)

$$\begin{array}{r} 1\ 5*6 \\ + \quad 3\ 08* \\ \hline 4\ *30 \end{array}$$

3)

$$\begin{array}{r} ***4* \\ + \quad 39\ 7*5 \\ \hline 50\ 035 \end{array}$$

4)

$$\begin{array}{r} *7\ **5 \\ + \quad 80\ 92* \\ \hline 11*\ 009 \end{array}$$

5)

$$\begin{array}{r} 3\ 82* \\ *06 \\ *538 \\ + \quad 6*0 \\ \hline 10\ 259 \end{array}$$

6)

$$\begin{array}{r} 657\ 1*3 \\ *06\ 742 \\ 9*6\ 75* \\ + \quad 52*\ 403 \\ \hline 3*\ 01*\ 07 \end{array}$$

- 1.84.** Tablica naznačuje imena država i broj osvojenih zlatnih, srebrnih i brončanih medalja na 28. Olimpijadi u Ateni 2004. godine.

MEDALJE

Zemlja	Zlato	Srebro	Bronca	Zemlja	Zlato	Srebro	Bronca
SAD	35	39	29	Čile	2	0	1
Kina	32	17	14	Kazahstan	1	4	3
Rusija	27	27	38	Kenija	1	4	2
Australija	17	16	17	Češka	1	3	4
Japan	16	9	12	Južna Afrika	1	3	2
Njemačka	14	16	18	HRVATSKA	1	2	2
Francuska	11	9	13	Litva	1	2	0
Južna Koreja	9	12	9	Egipat	1	1	3
Italija	10	11	11	Švicarska	1	1	3
Velika Britanija	9	9	12	Indonezija	1	1	2
Kuba	9	7	11	Zimbabve	1	1	1
Ukrajina	9	5	9	Azerbajdžan	1	0	4
Mađarska	8	6	3	Belgija	1	0	2
Rumunjska	8	5	6	Bahami	1	0	1
Grčka	6	6	4	Izrael	1	0	1
Norveška	5	0	1	Dominikanska R.	1	0	0
Nizozemska	4	9	9	Irska	1	0	0
Brazil	4	3	3	Kamerun	1	0	0
Švedska	4	1	2	UAE	1	0	0
Španjolska	3	11	5	Sjeverna Koreja	0	4	1
Kanada	3	6	3	Latvija	0	4	0
Turska	3	3	4	Meksiko	0	3	1
Poljska	3	2	5	Portugal	0	2	1
Novi Zeland	3	2	0	Finska	0	2	0
Tajland	3	1	4	SiCG	0	2	0
Bjelorusija	2	6	7	Slovenija	0	1	3
Austrija	2	4	1	Estonija	0	1	2
Etiopija	2	3	2	Hong Kong	0	1	0
Iran	2	2	2	Indija	0	1	0
Slovačka	2	2	2	Paragvaj	0	1	0
Tajvan	2	2	1	Nigerija	0	0	2
Gruzija	2	2	0	Venezuela	0	0	2
Bugarska	2	1	9	Eritreja	0	0	1
Jamajka	2	1	2	Kolumbija	0	0	1
Uzbekistan	2	1	2	Mongolija	0	0	1
Maroko	2	1	0	Sirija	0	0	1
Danska	2	0	6	Trinidad i Tobago	0	0	1
Argentina	2	0	4				

Izračunaj:

- 1) koliko je medalja dobila svaka država;
- 2) koliko je podijeljeno ukupno zlatnih, koliko srebrnih i koliko brončanih medalja;
- 3) koliko je medalja ukupno pripalo sportašima pojedinog kontinenta.

1.85. Redni broj i broj stanovnika u županijama na području Republike Hrvatske:

1.	Zagrebačka	166 270,
2.	Krapinsko-zagorska	148 058,
3.	Sisačko-moslavačka	286 717,
4.	Karlovačka	172 738,
5.	Varaždinska	186 523,
6.	Koprivničko-križevačka	130 876,
7.	Bjelovarsko-bilogorska	128 289,
8.	Primorsko-goranska	321 726,
9.	Ličko-senjska	70 473,
10.	Virovitičko-podravska	103 393,
11.	Požeško-slavonska	136 462,
12.	Brodsko-posavska	174 012,
13.	Zadarska	269 670,
14.	Osječko-baranjska	327 462,
15.	Šibensko-kninska	108 592,
16.	Vukovarsko-srijemska	230 968,
17.	Splitsko-dalmatinska	470 715,
18.	Istarska	202 989,
19.	Dubrovačko-neretvanska	125 465,
20.	Međimurska	118 779,
21.	Grad Zagreb	864 559.

Izračunaj ukupan broj stanovnika u županijama Republike Hrvatske.

1.5. Oduzimanje prirodnih brojeva

- 1.86. Čemu je jednaka razlika umanjenika (minuenda) i razlike (diferencije)?
- 1.87. Čemu je jednak zbroj razlike (diferencije) i umanjitelja (suptrahenda)?
- 1.88. Izračunaj, a zatim odgovori kako se mijenja razlika kad umanjenik i umanjitelj povećavaš ili umanjuješ. Na primjer:

1)

$$16 - 10$$

$$(16 + 3) - (10 + 3)$$

$$(16 + 5) - (10 + 5)$$

2)

$$16 - 10$$

$$(16 - 3) - (10 - 3)$$

$$(16 - 5) - (10 - 5)$$

- 1.89. Izračunaj, a zatim odgovori kako se mijenja razlika kad umanjenik povećaš za bilo koji prirodni broj. Na primjer:

$$\begin{aligned} 15 - 6 \\ (15 + 2) - 6 \\ (15 + 5) - 6 \end{aligned}$$

- 1.90. Izračunaj, a zatim odgovori kako se mijenja razlika kad se umanjitelj povećava. Na primjer:

$$\begin{aligned} 15 - 6 \\ 15 - (6 + 2) \\ 15 - (6 + 5) \end{aligned}$$

- 1.91. Izračunaj, a zatim odgovori kako se mijenja razlika kad umanjenik povećaš, a umanjitelj umanjiš za isti prirodni broj. Na primjer:

$$\begin{aligned} 15 - 6 \\ (15 + 2) - (6 - 2) \\ (15 + 5) - (6 - 5) \end{aligned}$$

- 1.92. Uz koji je uvjet razlika dvaju prirodnih brojeva jednaka nuli?

- 1.93. Izračunaj:

1) $15 - (6 + 3 + 1)$;   2) $25 - (19 + 4 + 2)$.

- 1.94. Prema modelu oduzimanja na primjeru $653 - 312$:

$$\begin{aligned} 653 - 312 &= (6S + 5D + 3J) - (3S + 1D + 2J) \\ &= (6S - 3S) + (5D - 1D) + (3J - 2J) \\ &= 3S + 4D + 1J \\ &= 341, \end{aligned}$$

izračunaj:

1) $853 - 721$;   2) $4675 - 2243$;   3) $712 - 658$.

- 1.95. Izračunaj:

1)	2)	3)
$\begin{array}{r} 5\ 360 \\ -\ 964 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 10\ 654 \\ -\ 9\ 083 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 70\ 643 \\ -\ 29\ 284 \\ \hline \end{array}$
4)	5)	6)
$\begin{array}{r} 16\ 869 \\ -\ 7\ 083 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 97\ 207 \\ -\ 56\ 907 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 302\ 451 \\ -\ 90\ 826 \\ \hline \end{array}$

7)

$$\begin{array}{r} 348\,193 \\ - 89\,752 \\ \hline \end{array}$$

8)

$$\begin{array}{r} 1\,974\,568 \\ - 1\,019\,284 \\ \hline \end{array}$$

1.96. Izračunaj:

- 1) $2\,061 - 908$;   2) $9\,003 - 839$;   3) $7\,052 - 936$;
 4) $9\,364 - 7\,059$;   5) $8\,634 - 7\,059$;   6) $95\,401 - 18\,842$;
 7) $241\,827 - 195\,294$; 8) $1\,340\,856 - 946\,083$.

1.97. Izračunaj:

- 1) $7\,564 - 138 - 2\,064$;   2) $1\,000 - (326 + 590)$;
 3) $(6\,402 + 1\,928) - 3\,081$;   4) $(264 + 1\,083) - (9\,162 - 8\,263)$.

1.98. Prepiši zadatak, zatim umjesto znaka * stavi odgovarajuću znamenku:

1)

$$\begin{array}{r} \text{****} \\ - 4\,265 \\ \hline 10\,582 \end{array}$$

2)

$$\begin{array}{r} \text{*****} \\ - 43\,082 \\ \hline 24\,358 \end{array}$$

3)

$$\begin{array}{r} 39\,826 \\ - 5\,984 \\ \hline \text{*****} \end{array}$$

4)

$$\begin{array}{r} 9\,06* \\ - 2\,*68 \\ \hline *8*3 \end{array}$$

5)

$$\begin{array}{r} 14\,062 \\ - 3\,*4* \\ \hline **0*2 \end{array}$$

6)

$$\begin{array}{r} 37\,*02 \\ - *3** \\ \hline 29\,162 \end{array}$$

7) $8\,324 - 1\,9** = **72$

8) $\text{****} - \text{***} = 4$.

1.99. Prepiši i dopuni tablicu odgovarajućim brojevima:

1)

a	b	$a + b$
24		63
732	234	
	911	1\,081

2)

a	b	$a - b$
80	25	
	320	500
1\,000		345

1.100. Prepiši i dopuni tablicu odgovarajućim brojevima tako da zbroj u redcima i stupcima bude:

1) 340

	30	20	
50	100		80
90		70	120
	150	140	

2) 1 000

540		100	150
80	400		
	50	400	300
130		180	350

- 1.101. U tablici je 10 najviših vrhova u Hrvatskoj. Izračunaj koliko je Dinara viša od svakog naznačenog vrha.

Dinara	1 830 m
Kamešnica	1 810 m
Biokovo	1 762 m
Velebit	1 757 m
Plješevica	1 657 m
Velika Kapela	1 533 m
Risnjak	1 528 m
Svilaja	1 508 m
Snježnik	1 506 m
Viševica	1 428 m

- 1.102. U tablici je naznačeno 10 rijeka s duljinama svog toka u Hrvatskoj. Izračunaj:
- 1) duljinu ukupnog toka rijeka;
  - 2) koliko je duljina toka Dunava veća od duljine toka svake naznačene rijeke?

Dunav	2 857 km
Sava	945 km
Drava	707 km
Mura	438 km
Kupa	296 km
Neretva	225 km
Una	212 km
Bosut	186 km
Korana	134 km
Bednja	133 km

- 1.103. Tablica naznačuje broj stanovnika u Hrvatskoj prema popisu stanovništva zadnjih 100 godina. Izračunaj prirast stanovništva kod svakog popisa.

1 900.	3 161 456
1 910.	3 460 584
1 921.	3 443 375
1 931.	3 785 455
1 948.	3 779 858
1 953.	3 936 022
1 961.	4 159 696
1 971.	4 426 221
1 981.	4 601 469
1 991.	4 784 265

1.104. Tablica naznačuje broj stanovnika u Hrvatskoj, Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu prema popisu stanovništva zadnjih pedeset godina popisivanja:

	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.
Hrvatska	3 936 696	4 159 221	4 426 221	4 601 469	4 784 265
Zagreb	502 867	591 555	748 065	873 353	953 607
Rijeka	99 915	127 029	160 044	193 044	206 229
Osijek	96 661	118 572	143 894	158 790	165 253
Split	70 609	90 990	133 048	180 571	207 147

Izračunaj:

- 1) Koliko je kod svakog pojedinog popisa stanovnika u Hrvatskoj izvan Zagreba, Rijeke, Osijeka i Splita?
- 2) Koliki je prirast stanovnika kod svakog pojedinog popisa u Hrvatskoj, Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu?

1.105. Tablica naznačuje broj škola, učenika, učitelja odnosno nastavnika u osnovnim i srednjim školama Hrvatske, Zagreba, Osijeka, Splita i Rijeke.

	Osnovne škole			Srednje škole		
	Škole	Učenici	Učitelji	Škole	Učenici	Učitelji
Hrvatska	2 026	431 586	23 262	199	187 211	11 958
Zagreb	186	98 304	4 923	47	50 376	3 217
Osijek *	19	8 245	415	11	10 679	606
Split	32	23 570	1 191	12	15 482	1 057
Rijeka	47	22 764	1 108	11	10 947	758

* nepotpuni podaci

Izračunaj koliko je u Hrvatskoj osnovnih i srednjih škola, učenika i nastavnika izvan Zagreba, Osijeka, Splita i Rijeke.

1.106. Iz tablice s podacima kretanja turističkog prometa u Hrvatskoj od 1970. do 2000. godine sastavi tablicu s pokazateljima rasta, odnosno pada vrijednosti naznačenih podataka.

Kretanje turističkog prometa u Hrvatskoj 1970. – 2000.					
Godina	Ukupno gostiju	Domaći	Strani	Ukupno kreveta	Br. kreveta u hotelima
1970.	4 805 000	2 031 000	2 774 000	453 071	70 310
1975.	6 454 000	3 009 000	3 445 000	616 071	100 255
1980.	7 929 000	3 922 000	4 007 000	692 000	113 177
1985.	10 125 000	4 569 000	5 556 000	820 000	127 802
1990.	8 497 000	3 477 000	5 020 000	862 680	142 917
1995.	2 438 000	1 113 000	1 324 000	608 626	138 035
1998.	5 449 000	1 337 000	4 112 000	589 472	136 113
Plan/2 000.	6 000 000	1 000 000	5 000 000	600 000	137 000